

УДК 339.727.22 (043)

ОСОБЛИВОСТІ ТА МАСШТАБИ ДІЯЛЬНОСТІ ФІНАНСОВИХ КОНГЛОМЕРАТІВ НА СВІТОВОМУ ФІНАНСОВОМУ РИНКУ

Студ. Т.О. Бочкарьова
Наук. керівник доц. Є.Ю. Мордань
Українська академія банківської справи

На сучасному етапі розвитку фінансового ринку характерними для нього є активні інтеграційні процеси, котрі сприяють створенню нових форм існування фінансових посередників, в тому числі і таких як, фінансові конгломерати. Дослідивши особливості та масштаби діяльності фінансових конгломератів на світовому фінансовому ринку, варто зазначити, що у середньому на одну країну припадає від одного до трьох фінансових конгломератів. Так, у 2011р. таких країн було 18, в 2012 р. – 15, у 2013 р. – 14, а у 2014 р. – 15. Загалом у 2014 році чисельність фінансових конгломератів у світі складає 82 одиниці.

За останні п'ять років найбільша кількість фінансових конгломератів провадила свою діяльність у таких країнах: Італія, Німеччина, Норвегія, Франція, Швеція, Велика Британія, Нідерланди. Зокрема, багато фінансових конгломератів світу було засновано у Великій Британії. Протягом 2011-2014 рр. їхня кількість в цій країні зросла з трьох до одинадцяти. Так, у 2011 р. у Великій Британії функціонували такі фінансові конгломерати як належали «Lloyds Banking Group», «Old Mutual» та «Co-operative Banking Group Limited», проте у 2014 до цього списку було включено ще 8 фінансових груп, зокрема, «Baillie Gifford & Co», «Integrated Financial Arrangements», «Legal & General», «HSBC», «St. James's Place», «Sanlam», «Schroders», «The Carlyle Trust Group».

Для оцінки масштабу діяльності фінансових конгломератів, варто проаналізувати показник «кількість відділень». Таким чином, аналіз показав, що незалежно від кількості країн, де функціонує фінансовий конгломерат, більшість з них формують глобальну мережу. Такий фінансовий конгломерат як «AIG» (США) представлений у 20 країнах і має мережу із 6500 відділень у той час, як фінансовий конгломерат «Groupe BPCE» (Франція) представлений у 70 країнах і має мережу із 8500 відділень. Найменшу кількість відділень порівняно з іншими фінансовими конгломератами має «Allianz» (Німеччина) – лише 700 відділень, найбільшу кількість відділень має «Banco Santander, S.A.» (Іспанія) – 12951 відділення.

З метою оцінювання масштабів діяльності фінансових конгломератів як глобальних, транснаціональних корпорацій, проаналізуємо їх входження до рейтингу найбільших компаній світу «Global 500». Так, найбільший дохід від надання послуг отримали такі фінансові конгломерати як «AXA» (20 місце), «Allianz» (32 місце) і «BNP Paribas» (42 місце). Станом на 2014 рік їх доходи від надання послуг склали 161173 млн. дол. США, 136846 млн. дол. США та 124333 млн. дол. США відповідно.

Сьогодні фінансові конгломерати являють собою потужні суб'єкти світової економіки: серед 500 компаній, що входять до рейтингу «Global 500», близько 100 компаній належать до фінансового сектору. Аналізуючи галузеву приналежність цих компаній за 2014 рр. виявили, що до «Global 500» увійшли 47 комерційних і ощадних банків, а також 49 страхових компаній, зокрема 31 страхові компанії, що здійснюють страхування життя і 18 страхових компаній, що здійснюють страхування майна і ризиків. Порівнюючи кількість фінансових конгломератів у 2014 році з їхньою кількістю у 2008 році серед компаній, що увійшли до «Global 500», слід зауважити, що вона збільшилась з 21 до 22. При цьому кількість фінансових конгломератів серед комерційних і ощадних банків не змінилась, а серед страхових компаній – зросла на одиницю.

Аналіз масштабів діяльності фінансових конгломератів доводить те, що фінансовим конгломератам належить визначне місце в світовій економіці з-поміж інших фінансових посередників.